

Hallintovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi puolustusvoimista annetun lain, aluevalvontalain ja asevelvollisuuslain muuttamisesta

Puolustusvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi puolustusvoimista annetun lain, aluevalvontalain ja asevelvollisuuslain muuttamisesta (HE 94/2016 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava puolustusvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöjohtaja Hanna Nordström, puolustusministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Anna Korhola, puolustusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Heidi Kaila, valtioneuvoston kanslia
- oikeuspäällikkö Päivi Kaukoranta, ulkoasiainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen, sisäministeriö
- poliisiylitarkastaja Stefan Gerkman, sisäministeriö
- neuvotteleva virkamies Veera Parko, sisäministeriö
- johtava asiantuntija, poliisiosasto Johanna Puiro, sisäministeriö
- erityisasiantuntija Tapio Puurunen, sisäministeriö
- neuvotteleva virkamies Jarmo Huotari, Valtion työmarkkinalaitos
- raja- ja meriosaston apulaisosastopäällikkö, eversti Kimmo Elomaa, rajavartiolaitos
- neuvottelupäällikkö Mika Saarinen, Rajavartiolaitos
- poliisiylitarkastaja Markku Ryymin, Poliisihallitus
- apulaisosastopäällikkö Christel Hägglund, Pääesikunta
- professori Olli Mäenpää

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
- oikeusministeriö
- Ahvenanmaan maakunnan hallitus
- Aliupseeriliitto ry
- Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry
- Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Valiokunnan lausunto HaVL 6/2017 vp

- Palkansaajajärjestö Pardia ry
- Päälystöliitto ry
- Suomen Palomiesliitto SPAL ry
- Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK
- Suomen Rauhanturvaajaliitto ry
- Upseeriliitto ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- sosiaali- ja terveysministeriö
- ympäristöministeriö
- Valtion työmarkkinalaitos
- Suomen ympäristökeskus
- Suomen palopäälystöliitto ry
- Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Kolmen hallituksen esityksen kokonaisuus

Eduskunnan käsittelyssä on kolme kansainväliseen apuun liittyvää hallituksen esitystä. Nyt esillä olevassa esityksessä ehdotetaan muutettavaksi puolustusvoimista annettua lakia (551/2007), aluevalvontalakia (755/2000) sekä asevelvollisuuslakia (1438/2007). Lakiehdotuksilla täydennetään puolustusministeriön hallinnonalan kansainvälistä toimintaa koskevaa lainsäädäntöä. Hallintovaliokunta keskittyy lausunnossaan puolustusvoimista annettuun lakiin ehdottujen muutosten ja valiokunnan käsittelyssä olevassa hallituksen esityksessä HE 107/2016 vp ehdotettujen muutosten välisiin yhteyksiin.

Lissabonin sopimukseen sisällytetyt yhteisvastuulauseke ja keskinäisen avunannon lauseke ovat vahvistaneet EU:n jäsenvaltioiden avun antamisen ja pyytämisen keinoja erilaisissa kriisitilanteissa. Yhteisvastuulausekkeen soveltamisala on rajattu kolmeen uhkakuvaan: terrori-isku taikka luonnon tai ihmisen aiheuttama suuronnettomuus. Keskinäisen avunannon lauseke käsittää avunannon aseellisen hyökkäyksen tilanteessa. Yhteisvastuulauseke luo EU:lle oikeusperustan toimia sekä velvoittaa jäsenvaltiot antamaan toisilleen apua, kun taas keskinäisen avunannon lauseke sisältää vain jälkimmäisen ulottuvuuden.

Hallituksen esityksen mukaan puolustusvoimista annetussa laissa ei ole tehtävää tai toimivaltuuksia, jotka mahdollistavat Puolustusvoimien osallistumisen esimerkiksi toisen valtion aluevalvontaan tai sotilaallisen avun antamiseen toisen valtion pyynnöstä. Tämä koskee myös EU:n yhteisvastuulausekkeen ja keskinäisen avunannon lausekkeen täytäntöönpanoa.

Kansainvälistä apua koskevaan kokonaisuuteen sisältyvät myös hallituksen esitys laiksi kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta (HE 72/2016 vp) sekä hallituksen esitys sisäministeriön hallinnonalan kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 107/2016 vp). Ensin mainittu lakiehdotus sisältää säännökset ylimpien valtioelinten (valtioneuvoston yleisistunto, tasavallan presidentti ja eduskunta)

Valiokunnan lausunto HaVL 6/2017 vp

päätöksentekomenettelystä, jota noudatetaan kansainvälistä apua annettaessa ja pyydettyessä. Hallintovaliokunta on antanut hallituksen esityksestä lausunnon (HaVL 3/2017 vp).

Jälkimmäisessä hallituksen esityksessä ehdotetaan tarkistettavaksi sisäministeriön hallinnonalan kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista koskevaa lainsäädäntöä. Muutettavaksi ehdotetaan erityisesti päätöksentekomenettelyä, toisen kansallisen viranomaisen antamaa tukea ulkomailla sekä sisäministeriön hallinnonalan virkamiesten toimivaltuuksia, voimankäyttövälineitä, voimakeinojen käyttöä, siviili- ja rikosoikeudellista vastuuta sekä virkasuhdetta koskevia säännöksiä kansainvälisen avun tilanteissa.

Hallituksen esityksen HE 107/2016 vp perustelujen mukaan pääsääntönä on, että virkamiehet ovat kansallisen virkasuhdelainsäädännön alaisia myös kansainväliseen yhteistyöhön osallistuessaan. Prüm- ja Atlas-yhteistyöhön lähetetään pääsääntöisesti kansainväliseen yhteistyöhön koulutettuja poliiseja. Rajavartiolaitoksen henkilöstöstä määrättäisiin rajaturvallisuusavun antamiseen ulkomaille virkamiehet kunkin operaation tilannekuvaan perustuvan määrällisen ja laadullisen tarpeen mukaan. Saadun selvityksen perusteella näihin tehtäviin käytetään lähtökohtaisesti niitä rajavartiomiehiä, jotka ovat ilmoittaneet halukkuutensa kansainvälisiin tehtäviin hakeutumalla vapaaehtoisesti Rajavartiolaitoksen kansainväliseen valmiusjoukkoon. Rajaturvallisuusavun antamiseen liittyvät tehtävät ovat kansainväliseen valmiusjoukkoon hakeutuneiden rajavartiomiesten virkatehtäviä, ja ne suoritetaan virkamatkaperustaisesti. Valiokunnalle esitetyn selvityksen mukaan uuteen lainsäädäntöön perustuvat velvoitteet kansainvälisen avun antamisesta kyetään täyttämään henkilöstön vapaaehtoisuuden pohjalta, mikä on merkityksellistä kansainväliseen tehtävään osallistuvan motivaation kannalta.

Hallintovaliokunta toteaa, että edellä mainitut hallituksen esitykset liittyvät kiinteästi toisiinsa, ja pitää tärkeänä, että kaikkiin kolmeen kansainvälisen avun antamista ja vastaanottoa koskevaan hallituksen esitykseen (HE 72/2016 vp, HE 94/2016 vp ja HE 107/2016 vp) sisältyvät lait tulevat voimaan samanaikaisesti.

Hallintovaliokunnan toimialan kannalta keskeiset ehdotukset

Puolustusvoimista annetussa laissa säädettyjä Puolustusvoimien tehtäviä ehdotetaan muutettaviksi niin, että osallistuminen kansainvälisen avun antamiseen toiselle valtiolle, EU:lle tai kansainväliselle järjestölle sekä muuhun kansainväliseen toimintaan on nykyistä laajemmin mahdollista. Voimassa olevassa laissa osallistuminen avun antamiseen toiselle valtiolle on rajattu muiden Suomen viranomaisten tukemiseen sekä terrori-iskuun, luonnononnettomuuteen, suuronnettomuuteen tai muuhun vastaavaan tapahtumaan. Nyt mainitut rajoitteet ehdotetaan poistettavaksi.

Puolustusvoimista annettuun lakiin lisätään säännökset kansainvälisen avun vastaanottamisesta. Puolustusministeriö voi ehdotuksen mukaan jatkossa ulkoasiainministeriötä kuultuaan pyytää Puolustusvoimien toimialaan kuuluvaa apua toiselta valtiolta, EU:lta tai kansainväliseltä järjestöltä, jollei eduskunnan käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen (HE 72/2016 vp) sisältyvässä lakiehdotuksessa kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta muuta säädetä. Apua antavan joukon tai yksittäisen sotilaan toimivalta ja oikeus voimakeinojen käyttöön määräytyvät Suomen lainsäädännön ja apua koskevan päätöksen mukaisesti.

Valiokunnan lausunto HaVL 6/2017 vp

Puolustusvoimien osallistumista toisen Suomen viranomaisen tukemiseksi kansainvälisen avun antamiseen ehdotetaan muutettavaksi siten, että laissa olevat rajoitukset avun antamisesta kalustolla, materiaalilla tai asiantuntija-avulla poistetaan. Avun antamisessa on jatkossa oikeus käyttää ehdotuksen mukaan myös voimakeinoja. Avun antamiseen osallistuvan henkilöstön toimivalta suorittaa tehtäviä ja oikeus käyttää voimakeinoja määräytyvät toisen Suomen viranomaisen pyynnön ja tämän osoittaman toimivallan mukaisesti.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi säädettäväksi Puolustusvoimien osallistumisesta kansainvälisen avun antamiseen ja muuhun kansainväliseen toimintaan ilman, että kyse on toisen Suomen viranomaisen tukemisesta. Henkilöstön toimivalta tehtävän suorittamiseen sekä oikeus käyttää tehtävän kannalta välttämättömiä voimakeinoja perustuisivat kansainväliseen oikeuteen ja avun pyytäjän määräykseen. Osallistumisesta kansainvälisen avun antamiseen ja muuhun kansainväliseen toimintaan päättää puolustusministeriö ulkoasiainministeriötä kuultuaan, jollei kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta ehdotetussa laissa muuta säädetä.

Hallituksen esityksen mukaan ehdotetuilla muutoksilla parannetaan Suomen valmiuksia antaa ja vastaanottaa kansainvälistä apua ja siten osallistua kansainväliseen yhteistyöhön esimerkiksi terrorismin, luonnonkatastrofin ja muiden kansainvälisten häiriötilanteiden hallinnassa. Ehdotuksella pyritään myös parantamaan Puolustusvoimien valmiuksia osallistua toisen Suomen viranomaisen tukemiseksi kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen. Valiokunta pitää näitä tavoitteita kannatettavina.

Hallintovaliokunta pitää tärkeänä, että Suomi voi täysimääräisesti antaa ja pyytää kansainvälistä apua myös puolustusministeriön hallinnonalalla. Viranomaisten tehtävien ja toimivaltuuksien kannalta nykyistä täsmällisempi ja kattavampi sääntely selkeyttää toimintaa kansainvälisen yhteistyön sekä avun antamisen ja pyytämisen tilanteissa. Esityksellä ei saadun selvityksen mukaan ole vaikutusta valtioneuvostosta annetussa laissa (175/2003) ja valtioneuvoston ohjesäännössä (262/2003) säädettyyn toimivallan jakoon valtioneuvoston yleisistunnon ja toimivaltaisen ministeriön välillä eikä toimivaltaisen ministeriön määrittelyyn.

Hallintovaliokunta on päätöksentekoa kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa (HaVL 3/2017 vp — HE 72/2016 vp) tähdentänyt, että kaikissa kansainvälisen avun antamista tai pyytämistä koskevissa tilanteissa on oltava selvää, miten avusta päätetään. Erityisen tärkeää tämä on tilanteissa, jotka edellyttävät nopeaa päätöksentekoa tai jotka koskevat useita toimialoja.

Valiokunnan mielestä on keskeistä, että kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevassa päätöksenteossa esittelyvastuu on toimivaltaisella ministeriöllä. Lisäksi valiokunta korostaa, että kuten kaikissa häiriötilanteissa, myös kansainvälisen avun tilanteissa toimitaan normaalien päätöksentekomallien ja toimivaltuuksien mukaisesti. Uudella sääntelyllä ei myöskään tule hidastaa olemassa olevien kansainvälisen avun vastaanottamista ja pyytämistä koskevien mekanismien ja välineiden soveltamista.

Valiokunnan lausunto HaVL 6/2017 vp

Puolustusvoimien toimialaan kuuluva kansainvälinen apu

Puolustusvoimien tehtävänä on ehdotetun puolustusvoimista annetun lain 2 §:n 3 kohdan mukaan muun muassa osallistuminen kansainvälisen avun antamiseen ja muuhun kansainväliseen toimintaan. Ehdotettuun 4 a §:ään on kirjattu, että puolustusministeriö voi pyytää Puolustusvoimien toimialaan kuuluvaa kansainvälistä apua. Ehdotetun 12 §:n 1 momentin mukaan Puolustusvoimat voi antaa Puolustusvoimien toimialaan kuuluvaa apua toiselle valtiolle, EU:lle tai kansainväliselle järjestölle sekä osallistua muuhun kansainväliseen toimintaan ottaen huomioon YK:n peruskirjan päämäärät ja periaatteet sekä muut kansainvälisen oikeuden säännöt.

Hallintovaliokunta toteaa, että ehdotetussa 12 §:n 1 momentissa ei ole tehty nimenomaista rajausta Puolustusvoimien toimialaan muuhun kansainväliseen toimintaan osallistumisen osalta. Hallintovaliokunta esittää sääntelyn johdonmukaisuuden vuoksi puolustusvaliokunnalle 12 §:n 1 momentin täsmentämistä tältä osin.

Puolustusvoimien tuki muille viranomaisille

Puolustusvoimat voi voimassa olevan puolustusvoimista annetun lain 12 §:n 1 momentin mukaan osallistua toista viranomaista tukeakseen pelastus- ja muun vastaavan avun antamiseen toiselle valtiolle terrori-iskun, luonnononnettomuuden, suuronnettomuuden tai niihin rinnastettavan tapahtuman johdosta. Puolustusvoimat voi osallistua avun antamiseen kalustolla, materiaallilla tai asiantuntija-avulla. Avun antamisessa ei saa käyttää voimakeinoja.

Puolustusvoimien tuki muille viranomaisille voi sisältää muun muassa sellaista sotilaallista suorituskykyä, jota ei ole tarkoituksenmukaista luoda muille viranomaisille. Käytännössä tämä voi tarkoittaa erityisosaamista, erikoisvälineistöä ja -materiaalia, joukkoja sekä logistiikkaa tai johtamisjärjestelmiä. Tuki perustuu viranomaisten yhteiseen suunnitteluun, harjoitteluun ja koordinaatioon. Osa Puolustusvoimien suorituskyvyistä on käytössä nopeasti ja joustavasti jo normaalioloissa. Hallituksen esityksen perusteluissa mainitaan esimerkkeinä helikopterit, lentokoneet, laivat ja erikoisjoukot.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi mainittua 12 §:ää siten, että Puolustusvoimat voi osallistua kansainvälisen avun antamiseen toista Suomen viranomaista tukeakseen myös toimivaltaisen ministeriön tai viranomaisen pyynnöstä. Ehdotetun uuden 12 a §:n mukaan tällaisen avun antamiseen osallistuvalla henkilöstöllä on toimivalta suorittaa tehtäviä ja oikeus käyttää voimakeinoja toisen Suomen viranomaisen esittämän pyynnön ja osoittaman toimivallan mukaisesti.

Hallituksen esityksessä sisäministeriön hallinnonalan kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 107/2016 vp) ehdotetaan muutoksia muun muassa viranomaisten toisilleen antamaa tukea koskeviin säännöksiin kansainvälisen avun tilanteissa. Valiokunta tuo seuraavassa esiin näistä nyt käsiteltävän esityksen kannalta keskeisimmät.

Valiokunnan lausunto HaVL 6/2017 vp

Puolustusvoimien tuki Rajavartiolaitokselle kansainvälistä apua annettaessa

Puolustusvoimien tuesta Rajavartiolaitokselle kansainvälistä apua annettaessa ehdotetaan säädettäväksi rajavartiolain (578/2005) 79 a §:ssä. Ehdotetun rajavartiolain muutoksen mukaan Puolustusvoimat voi antaa Rajavartiolaitokselle virka-apua vastaavaa tukea Suomen ulkopuolella rajaturvallisuustehtävän hoitamisessa. Näissä tilanteissa voi olla kyse EU:n rajaturvallisuusvirasto Frontexin operaatiosta tai EU:n yhteisvastuulausekkeen perusteella toiselle EU-maalle annettavasta rajaturvallisuusavusta. Puolustusvoimien tuki Rajavartiolaitokselle Suomen alueen ulkopuolella olisi käytännössä kalustoa, materiaalia tai asiantuntija-apua. Tähän tukeen eivät kuulu puolustusvoimista annetun lain 4 §:n mukaiset sotilaalliset voimakeinot, koska ne eivät kuulu myöskään Puolustusvoimien Rajavartiolaitokselle Suomessa antamaan virka-apuun (rajavartiolaki 79 §).

Puolustusvoimien antaessa Rajavartiolaitokselle tukea kansainvälisessä tehtävässä Puolustusvoimien henkilöstö voisi käyttää kantamaansa virka-asetta ja muita voimankäyttövälineitä vain rajavartiolain 35 §:n 2 momentin nojalla (sivullisen voimakeinoapu) tai jokaiselle kuuluvan hätävarjeluoikeuden perusteella. Ehdotetun rajavartiolain 79 a §:n perusteella Puolustusvoimien henkilöstöllä ei ole tukea antaessaan rajavartiomiehen toimivaltuuksia. Rajaturvallisuusoperaatioissa tehtävää Schengenin rajasäännöstön mukaista rajavalvontaa voivat suorittaa vain asetuksen tarkoittamat rajavartijat.

Rajavartiolaitokselle annettavasta tuesta päättää ehdotetun puolustusvoimista annetun lain 12 §:n 3 momentin perusteella puolustusministeriö ulkoasiainministeriötä kuultuaan, jollei asia kuulu päätettäväksi kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta annetun lain mukaisesti.

Kansainvälisen pelastustoiminnan avunantotilanteet

Saadun selvityksen mukaan on tärkeää, että toimivaltaisen pelastusviranomaisen on mahdollista pyytää Puolustusvoimien tukea kansainvälisen pelastustoiminnan avunantotilanteissa. Puolustusvoimien tuki toimivaltaiselle pelastusviranomaiselle olisi näissäkin tilanteissa käytännössä kalusto-, materiaali- tai asiantuntijatukea. Pelastustoimen alaan liittyvässä avunantotilanteessa pelastustoimen muodostelmiin voi kuulua myös sotilaallisia voimavaroja, joiden tehtävänä on ensisijaisesti pelastustoiminta. Tehtävä ei muodostu tällä perusteella sotilaalliseksi, vaan tehtävässä tuetaan toimivaltaista pelastusviranomaista.

Valiokunta korostaa, että kansainvälisen pelastustoiminnan avunantojärjestelyjä ohjaavat kansainväliset normit, sitoumukset ja sopimukset. Kansallisesti noudatettavat periaatteet on niiden osalta kirjattu pelastuslain 38 §:ään, jonka kansainvälisen pelastustoiminnan määritelmää esittää hallituksen esityksessä HE 107/2016 vp tarkennettavaksi. Määritelmässä otetaan huomioon muutokset kansainvälisen pelastustoiminnan luonteessa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös unionin pelastuspalvelumekanismista (1313/2013/EU).

Pelastusviranomaisen toimivalta rajoittuu Suomen valtion alueelle. Pelastuslain 38 §:ssä tarkoitettussa avunannossa ei ole kyse pelastusviranomaisten lähettämisestä suomalaisin toimivaltuuksin ulkomaille. Kyse on Suomen antamasta henkilöstö- ja materiaaliavusta ulkomaan toimivaltai-

Valiokunnan lausunto HaVL 6/2017 vp

sille viranomaisille, joiden alaisuudessa nämä toimivat. Siksi pelastustoimen lainsäädännössä ei ole säännöksiä pelastusviranomaisen tuesta toiselle Suomen viranomaiselle Suomen alueen ulkopuolella.

Puolustusvoimien tuki poliisille kansainvälisen avunannon tilanteissa

Poliisin tehtävänä on poliisilain (872/2011) 1 §:n mukaan oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä rikosten ennalta estäminen, paljastaminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen. Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä yhteisöjen ja asukkaiden kanssa ja huolehtii tehtäviinsä kuuluvasta kansainvälisestä yhteistyöstä.

Poliisin tehtävien kannalta olennaista on, miten Puolustusvoimat voi antaa poliisille tukea kansainvälisen avunannon tilanteissa. Hallituksen esityksessä HE 107/2016 vp ehdotetaan poliisilakiin lisättäväksi säännökset (9 luku 2 a §), jotka mahdollistavat toisen viranomaisen tuen poliisille poliisitehtävien suorittamiseksi kansainvälistä apua annettaessa. Tukea annetaan ehdotuksen mukaan sisäministeriön pyynnöstä ja apua pyytävän valtion suostumuksella. Tukea antava virkamies toimii tehtävää johtavan poliisimiehen määräysten ja ohjeiden mukaan ja niiden toimivaltuuksien rajoissa, joihin poliisimies hänet kulloinkin valtuuttaa. Erittäin tärkeässä ja kiireellisessä tehtävässä olisi oikeus myös käyttää sellaisia tehtävän suorittamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joihin poliisimies tukea antavan virkamiehen toimivaltansa nojalla valtuuttaa ja joita tilanne huomioon ottaen voidaan pitää puolustettavina. Terrorismirikosten estämiseksi ja keskeyttämiseksi Puolustusvoimien antama tuki voisi sisältää virkamiehen henkilökohtaisen aseiden käyttöä voimakkaampaa, sotavarusteiden tapahtuvaa ja poliisitehtävän suorittamiseen soveltuvaa asevoimien käyttöä.

Poliisi vastaa tukitilanteen turvallisen suorittamisen kannalta tarpeellisesta yleisjohdosta ja osapuolten välisten toimintojen yhteensovittamisesta sekä työturvallisuusjärjestelyistä. Esitettyjen muutosten tavoitteena on mahdollistaa kansallista poliisille annettavaa virka-apua koskevat toimet käytännössä myös kansainvälisen avun tilanteissa, jos se on poliisitehtävien suorittamiseksi, kuten terrorismin torjumiseksi, tarpeen.

Mainittuun poliisilain 9 luvun 2 a §:ään ehdotetaan myös säännöstä, jonka mukaan sisäministeriö voi, erityisestä syystä ja apua pyytävän valtion suostumuksella, pyytää toista viranomaista antamaan poliisille tukea poliisitehtävän suorittamiseksi kansainvälisessä avunantotilanteissa ilman suomalaisen poliisimiehen läsnäoloa. Tällöin tuki ei voi sisältää voimakeinojen käyttöä. Tukea antavan virkamiehen tulee noudattaa tehtävän suorittamista johtavan vastaanottavan valtion virkamiesten määräyksiä ja ohjeita.

Sisäministeriö päättää molemmissa edellä kerrotuissa tilanteissa tuen pyytämisestä toiselta viranomaiselta. Tuen antamista koskevasta päätöksenteosta säädetään puolestaan puolustusvoimista annetussa laissa. Jos kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta annetun lain soveltamiskynnys ylittyy apua annettavan kokonaisuuden osalta, päätös apukokonaisuudesta tehdään sisäministeriön esittelystä mainitun lain nojalla.

Valiokunnan lausunto HaVL 6/2017 vp

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Hallintovaliokunta esittää,

että puolustusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 17.3.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juho Eerola ps
varapuheenjohtaja Timo V. Korhonen kesk
jäsen Anders Adlercreutz r
jäsen Antti Häkkänen kok
jäsen Elsi Katainen kesk
jäsen Kari Kulmala ps
jäsen Antti Kurvinen kesk
jäsen Sirpa Paatero sd
jäsen Olli-Poika Parviainen vihr
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Wille Rydman kok
jäsen Joonas Räsänen sd
jäsen Vesa-Matti Saarakkala ps
jäsen Matti Semi vas

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

istuntoasiainneuvos Henri Helo